Vrijdag 13 October 1944.

DAGBLAD

61ste Jaargang No. 4333

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

... Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Rijnbrug bij Arnhem vernield.

Straatgevechten in Aken.

RUSSEN BIJ RIGA.

De luchtslag om Formosa.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt het communiqué van hedenmorgen uit Eisenhowers Hoofdkwartier:

„Nog meer versterkingen zijn aan land gebracht op de Zuidelijke oever van de Hont ten Oosten van Breskens. In het bruggenhoofd over het Albertkanaal werd het diep Biezen van den vijand gezuiverd. Er woeden hevige gevechten in beide gebieden. Ten Noorden van Antwerpen werd een vijandelijke tegenaanval afgeslagen.

Gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers bleven steun bieden aan de grondstrijdkrachten in het gebied van Breskens. Troepen en sterktepunten werden getroffen. Verdedigingsstellingen te Oostburg, Sluis en Schoondijke werden wederom aangevallen door gevechtsvliegtuigen met raketkanonnen.

Zware bommenwerpers bestookten de kanon-emplacementen te Fort Frederik Hendrik. Batterijen ten Noorden van Knocke werden zonder verlies gebombardeerd door middelzware bommenwerpers.

Andere gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers boden steun aan onze troepen nabij Arnhem en Nijmegen en vielen verkeersdoelen in de gebieden van Amersfoort en Apeldoorn alsook elders in Nederland aan.

Aan de Noordoostelijke zijde van de Nederlandse wig hebben de Geallieerdee troepen Overloon hernomen. Middelzware en lichte bommenwerpers troffen de wegenkruispunten te Venraai ten Zuiden van Overloon. Aken werd gisteren door duikbommenwerpers aangevallen en beschoten door honderden gevechtsbommenwerpers.

Andere gevechtsbommenwerpers vielen tanks aan ten Oosten van Aken. Vijandelijke gevechtsvliegtuigen stegen op om slag te leveren boven de stad.

12 Ervan werden neergeschoten en andere werden beschadigd, tegen verlies van 4 onzer vliegtuigen. Ten Noord-Oosten van Aken deed de vijand een hevige tegenaanval met voetvolk en tanks in het gebied van Bardenburg.

Vroegere tegenaanvallen uit het Oosten in de omgeving van Verlautenheide en Haare werden afgeslagen door ons geschut. De gevechten duren nog voort bij Haaren en Wurseven waar een vijandelijke groep is opgeruimd.

Luchtaanvallen werden Woensdagavond gedaan op troepen in de gebieden van Schauffenberg en Siersdorf ten Oosten van Alsdorf en een toegenomen artillerievuur werd ondernomen in de gebieden ten Zuid Oosten van Geilenkirchen.

6½ Kilometer ten Oosten van Stolberg zijn onze strijdkrachten een weinig vooruitgekomen tegen een hevig verzet. Verder ten Zuiden in de sector van Hurtgen bereikten wij Vos.

Onze troepen moesten er evenwel lichtelijk wijken voor een vijandelijke tegenaanval. Bij aanvallen op verbindingswegen in de sector van Aken bombardeerden middelzware en lichte bommenwerpers met een escorte van gevechtsvliegtuigen de spoorbrug over de rivier de Erft te Grevenbroich en de steden Aldenhoven en Langerwehe. Te Ahrweiler werd ook een spoorbrug gebombardeerd. Ten Zuiden van Monshau duren de patrouille-activiteiten voort en onze troepen ondervinden een sporadisch artillerie- en mortiervuur.

Nabij Nancy wierpen gevechtsbommenwerpers vóór ons voetvolk uit scherfbommen in het beboste land.

Ten Oosten van Luneville zijn onze patrouilles voortgerukt tot de Oostelijke rand van het Bos van Parroy en de stad Parroy is van den vijand schoongeveegd.

Plaatselijke tegenaanvallen werden afgeslagen in dit gebied alsook in de omgeving van Le Thillot waar onze stellingen verbeterd werden.

Elders in de uitlopers van de Vogezen was de strijd grotendeels beperkt tot artillerie-duels en patrouille-verrichtingen. Grote strijdkrachten van zware bommenwerpers troffen de fabriek voor synthetische olie te Wane Eickel. Middelzware en lichte bommenwerpers vielen doelen in Menningen aan." (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 13.10).

Britse Cromwell-tanks rollen door Nederland op weg naar Duitsland. Men lette op de Nederlandse vlag boven op de windmolen. Als alle Geallieerde voertuigen zijn ook deze tanks gemerkt met de „invasiester".

RIJNBRUG BIJ ARNHEM VERWOEST.

Bommenwerpers van de Raf hebben de grote Rijnbrug bij Arnhem vernield, deelde Radio-Oranje Donderdag mede. In de Schelde-sector hebben de Canadezen het bruggenhoofd over de Schelde versterkt en de Duitse tegenstand wordt daar zwakker, nadat de Raf hun stellingen had gebombardeerd.

In de richting van Overloon rukten de Geallieerden, ondanks het sterke verzet van de Duitsers anderhalve kilometer op. De luchtmacht werkte hieraan op doeltreffende wijze mede door de opslagplaatsen bij Venray te bombarderen (Aneta).

DUITSE TROEPENVERPLAATSINGEN.

Een Britse staf-officier zeide, dat de Duitsers een tankdivisie van de sector van Arnhem Zuidwaarts naar de sector van Aken verplaatst hebben. Er zijn ook tekenen, dat nog meer Duitsers van de Nederlandse wig worden overgeschakeld naar de gevechtszone bij Aken.

Ten Noorden van de vestingstad Metz vechten de troepen van Pattons 3e leger tegen de Duitsers in de straten van Maizieres les Metz. Aan de rest van dit front was de strijd onveranderd, inbegrepen in de ondergrondse gangen van het Fort Driant (Londen, (AP) 13.10).

AKEN ONDER HET GEALLIEERDE VUUR.

William Smith White, die zich met de Noordamerikaanse troepen aan de rand van Aken bevindt, seint als volgt:

Akens watervoorziening is geheel afgesneden, het voedsel in de stad vermindert ten zeerste en het volk houdt zich voor de tweede opeenvolgende dag schuil in de kelders onder het onophoudelijk vuur der Geallieerde granaten en bommen.

Langzaam verdwijnt alle leven in de stad. Kleine groepen burgers glippen naar buiten en naar de Geallieerde linies. Er lopen ook soldaten over die werken te ontsnappen aan het waakzame oog hunner officieren. Nog zo juist kwam er een groep van 50. Sommige van deze gevangenen hebben aan hun ondervragers medegedeeld, dat vele burgers in Aken flessen wijn en vruchten hamsteren waarmede zij hopen de vriendschap der Geallieerde troepen te kopen. 's Morgens scheen de zon doch in de late namiddag regende het opnieuw (Met de Noordamerikaanse troepen voor Aken, (AP) 12.10).

IN DE BUITENWIJKEN VAN AKEN.

door

DON WHITEHEAD.

De Noordamerikanen bonden zich Donderdagavond een weg in het fabrieksdistrict in de Noordoostelijke buitenwijken van Aken, terwijl ten Noorden daarvan het Noordamerikaanse voetvolk, en de pantserstrijdkrachten een tegenaanval van de nazie-troepen met steun van 20 tot 25 tanks, welke de gehele dag duurde, afsloegen.

De Duitsers wierpen een van hun keurdivisies in de slag in een wanhopige, doch vruchteloze poging om het garnizoen van Aken te versterken of te bevrijden. Elke tegenaanval werd teruggeslagen onder een gordijnvuur van grof geschut. De ontsnappingscorridor is nog ongeveer anderhalve kilometer breed en staat onder vuur van kanonnen en kleine wapenen. Een hoge officier zeide: „Niets van enige omvang kwam door die corridor in enige richting. De Duitsers hebben Aken zeker niet ontruimd en zijn ook niet bezig met een ontruiming".

Er is geen grond voor het bericht dat Aken ontruimd zou worden. Binnen de gehavende stad vechten de verdedigers nog om hun stellingen zo lang mogelijk te behouden. Zij hebben opdracht van Hitler om tot de dood toe te vechten. Zij verwierpen het ultimatum, dat hen stelde voor de keus van overgave of vernietiging. En nu is de aanval gaande om hen te vernietigen. De Noordamerikaanse troepen bevinden zich nog niet in het eigenlijke Aken. Op methodische wijze houden zij opruiming in het fabrieksdistrict van gebouw tot gebouw en komen zij in positie voor een aanval op het hoofddoel van de stad (Met de Noordamerikanen voor Aken, (AP) 12.10).

COMMUNICANDUM.

Aan de Geestelijkheid en Geloovigen van ons Vicariaat.

Dierbare Broeders en Zusters in Christus,

Ontzettend groot is de nood in ons dierbaar Vaderland. Niemand kan zich een idee vormen, van het onbeschrijfelijk leed, dat over Nederland is gekomen. En met den dag stijgt hooger de nood; — niet lang meer zal het duren, of het Nederlandsche Volk, — **onze** dierbaren, **onze** landgenooten, — zullen aan alles gebrek hebben. En dan daarbij de terreur, die allerwege door den vijand wordt uitgeoefend, en waaraan steeds meer ten slachtoffer vallen. Wie is er nog zeker van zijn leven? Met duizenden worden zij van hun haardsteden verdreven, om elders een onderdak te zoeken. Het is inderdaad onbeschrijfelijk, wat er in Nederland thans geleden wordt.

En wat doen wij? — Wat kunnen wij doen?

Wat wij allen **kunnen en moeten doen, is bidden,** — tot den Almachtigen God, den Vader van Barmhartigheid, en tot Maria, Koningin van den Allerheiligsten Rozenkrans en Koningin van den vrede, dat er toch spoedig een eind moge komen aan deze zoo ontzettende beproeving, — een lijden zoo groot als het Nederlandsche Volk nooit gekend heeft; — en dat Nederland spoedig bevrijd moge worden.

Wij vragen U niet, — wij bidden en smeeken U met al den aandrang van ons hart, dat **ieder huisgezin** bij de oefeningen van den Octobermaand, die in alle kerken dagelijks gehouden worden, vertegenwoordigd zij. En waar dit niet kan, dat men dan den Rozenkrans thuis bidde tezamen met de kinderen. En ook onze dierbare kinderen smeeken wij, om toch geen dag te laten voorbijgaan, zonder dat zij het Rozenhoedje bidden.

Alleen door een krachtig en algemeen gebed zullen wij de barmhartigheid van den Goeden God verwerven voor ons dierbaar Vaderland.

Vandaag 12 October wordt een begin gemaakt met het Jubeljaar, dat ter eere van Onze Lieve Vrouw van Guadeloupe, — door Zijne Heiligheid den Paus genoemd de Hemelsche Patrones van geheel Latijnsch Amerika — gevierd zal worden, ter herdenking van het feit, dat 50 jaar geleden haar glorieus beeld plechtig gekroond is, en dat Zij plechtig is uitgeroepen tot Patrones van Latijnsch Amerika. Aan Haar machtige voorspraak is het te danken, dat het Geloof in Latijnsch Amerika bewaard is gebleven. Ook over ons streekt Onze Vrouw van Guadaloupe Haar machtige bescherming uit. En daarom moeten wij, speciaal gedurende dit jubeljaar, tot Haar opheffen onze handen en onze harten, om door Haar machtige voorspraak te verkrijgen, dat Haar Goddelijk Kind spoedig een eind moge maken aan de gruwelen van dezen oorlog, — en dan aan de wereld moge schenken een rechtvaardigen en blijvenden vrede.

Curaçao, 12 October 1944.

† Fr. Petrus Innocentius,
Apostolisch Vicaris van Curaçao.

Het nieuws van vandaag.

Het centrum van de gehele strijd aan het Europese Westfront ligt thans bij Aken. Vriend en vijand voeren er versterkingen aan in een slag, die steeds in omvang toeneemt. De Noordamerikanen hebben zich genesteld in het fabrieksdistrict en volgens een bericht van Don Whitehead vallen zij heden de stad zelve aan zodat er straatgevechten uitgebroken zijn. Er is natuurlijk reeds veel vernield en de Geallieerde vliegtuigen komen nog steeds **boven de stad.**

Het stadje Venraai in Nederland, de geboorteplaats van onzen Apostolisch Vicaris moest het ook ontgelden om zijn strategisch belang. Er komen verschillende wegen samen en de Duitsers gebruiken het als een centrum voor hun verrichtingen tegen de Geallieerde wig boven Nederland. De stad ligt nogal verspreid. In totaal wonen er ongeveer 13.000 personen, doch de kern wordt gevormd door ongeveer 6000 zielen.

Dan hebben bommenwerpers van de Raf nog de belangrijke Rijnbrug bij Arnhem vernield. Dat schijnt er op te wijzen, dat de Geallieerden hun pogingen opgeven om hier over de rivier te komen. De Duitsers trokken ook reeds eerder hun troepen uit de Betuwe terug en een Britse staf-officier zeide, dat zij hun troepen Oostwaarts verplaatsen in afwachting van een nieuwe grote aanval op Duitsland door de Geallieerden.

Nu het weer iets beter is in Italië ontwikkelt de Geallieerde strijd zich er ook beter. Niettemin komt men langzaam vooruit in de richting Bologna, dat gisteren onderworpen werd aan een geconcentreerde aanval door honderden Geallieerde vliegtuigen.

In hun opmars tegen Hongarije hebben de Russen de stad Oradea veroverd aan de spoorlijn van Cluj naar Boedapest. In de Baltische Staten naderen zij zowel Memel als Riga, de twee grote havensteden, die de Duitsers buiten Duitsland nog bezet houden.

Omtrent de besprekingen in Moskou is nader niets bekendgemaakt, doch men neemt aan dat zij nog voortduren.

Admiraal Nimitz heeft te Pearl Harbor de resultaten bekendgemaakt van de eerste grote aanval op Formosa. 15 Japanse schepen werden er vernield en 19 beschadigd. Bovendien werden 221 Japanse vliegtuigen vernield. Tokio meldt heden, dat de aanval heden wordt voortgezet en dat de grote Superforten er thans aan deelnemen.

Samenwerking of samenrotting?

Noord-Amerika's houding t. o. v. Communisme.

Samenwerking tussen de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten teneinde een depressie te vermijden, is hetgeen Stalin zeide tot Eric A. Johnston, voorzitter van de Noordamerikaanse Kamer van Koophandel. Johnston maakte een tocht door de Sovjet-Unie en had een vraaggesprek van drie uren met Stalin.

Dat het gevaar van het communisme thans groter is dan ooit te voren en de vrije instellingen van Noord-Amerika bedreigt, zegt Alexander Barmine, een van de opper-communisten, die in 1937 met het communisme gebroken heeft en sedert 1940 in de Verenigde Staten werkt.

Twee artikelen in de Reader's Digest van October 1944 vragen onze aandacht. De kerninhoud van beide stukken staat hierboven. Het eerste is een lofbetuiging aan de Sovjet-Unie. Het tweede is een waarschuwing er tegen.

Johnston zegt dat weinig buitenlanders in Moskou op de hoogte zijn van de feiten. Zij mogen niet reizen. Hij mocht het en nam met Stalins permissie vier journalisten mede. Met Stalin zelf sprak hij over de bewondering, die volgens Johnston in de Verenigde Staten voor de Sovjet-Unie bestaat, al wist men dat er daar ook manco's waren. Zo bijvoorbeeld de verkwisting van mankracht door de lange rijen voor de voedselwinkels. Deze tijd kon beter besteed worden. Samenwerking — het telkens terugkerende thema van Johnston — zou aan de Sovjet-Unie een goed distributiestelsel leren. Wat de nijverheid betreft moet er samenwerking bestaan. Volgens Stalin ondergaan alle kapitalistische landen na een oorlog een depressie. Aangezien er aan massaproducten in de Sovjet-Unie een tekort is, zou Stalin deze in willen voeren uit de Verenigde Staten.

„Wilt u schoenen of leer en machines om zelf schoenen te maken?" vroeg Johnston. Stalin koos het tweede. Hij zeide, dat Rusland veel machinerieën nodig zal hebben na de oorlog, nl. zoveel als in overeenstemming te brengen zou zijn met het te verlenen crediet.

Dit crediet zal goed gefundeerd zijn, want, zeide Stalin, u kunt delfstoffen terugkrijgen, zoveel u maar wilt: mangaan, chroom, platina, koper, olie, wolfram, desnoods goud. Johnston twijfelde eraan of de Verenigde Staten veel interesse voor het goud zouhebben „om het toch maar in Fort Knox te begraven".

Stalin zeide verder: „De Sovjet-Unie kan ruwe materialen uitvoeren naar de Verenigde Staten zoveel u maar wilt, als wij maar de materialen krijgen om ze te produceren". Vanzelfsprekend vroeg Johnston, of de Sovjet-Unie ook afgewerkte artikelen ging uitvoeren. „Niet spoedig", was Stalins antwoord, „er zijn te veel en te grote problemen in het land zelf".

Stalins houding kwam erop neer, dat de Sovjet-Unie een soort ruilhandel voorstaat, dus gelijk de Duitsers die in de voorgaande oorlogsjaren hebben opgezet. De oorlog heeft aan Rusland veel klappen gegeven: de Russische staalproductie was 22 millioen ton voor de oorlog, thans 12, maar ...... na de oorlog zal het 60 zijn! Na de oorlog is men van plan in de Sovjet-Unie, waar Russische vaklieden al prima fabrieken en dergelijke hebben gebouwd, met buitenlandse hulp verbetering in de techniek te brengen. Wegen moeten worden aangelegd om de auto-nijverheid te prikkelen. In de Verenigde Staten kan men door het mooie wegennet veel van de vrijkomende arbeiders uit de oorlogsnijverheid in de autofabricage opvangen. Men is, zo zeide Johnston, van plan 7 millioen auto's per jaar, dat is 40% meer dan voor de oorlog, te fabriceren.

Toch meende Stalin, dat Noord-Amerika's grootste probleem de werkloosheid zal zijn. Stalin blijkt uitnemend op de hoogte van de Verenigde Staten; hij leest de Noordamerikaanse kranten die voor hem vertaald worden. „De Russen menen, dat nijverheid en handel van het eerste belang zijn in de na-oorlogse betrekkingen. Maar politieke betrekkingen zijn even belangrijk. Credieten en economische overeenkomsten kunnen niet geheel los van de regering worden beschouwd. Daarom moet er bij de plannen met een continuïteit worden gerekend. Gedurende de oorlog moet de buitenlandse politiek alles beslissen en de binnenlandse zaken moeten zich aanpassen bij de oorlog, zolang die duurt", zeide Stalin.

Het gunstige beeld, dat Johnston schildert, vindt een tegenhanger in een zeer gedocumenteerde waarschuwing, die in hetzelfde nummer van Reader's Digest staat. Barmine heeft 20 jaar onder het communisme gewerkt en de hoogste posten erin bekleed. Hij zegt, dat sedert de opheffing van de Komintern de dreiging groter is dan ooit. Sedert 1903 is het communisme in twee groepen georganiseerd, een legale en een ondergrondse groep. Onder bepaalde omstandigheden, wanneer het noodzakelijk of gewenst voorkomt, het communisme te verdoezelen, wordt de legale groep opgeheven. De ondergrondse heeft dan meer vrijheid van actie. Zo kreeg men eerst de opheffing van de Komintern. Daarna in de Verenigde Staten de verandering van de Communistische Partij Amerika in een opvoedingsgenootschap. Later de contacten die het communisme met de democratische partij heeft geschapen, omdat de continuïteit van Roosevelts bewind hun gunstig voorkomt. Barmine blijkt een anti-New Deal man te zijn, zodat dit deel zwak is, vooral wanneer hij beweert dat Roosevelt zich niet bewust zou zijn van de gevaren van het communisme. Hoe het ook zij, bekend is dat de communisten vóór de 4e termijn van Roosevelt zijn.

De communisten hebben een maximum- en een minimum programma. Zeker stellen zij zich niet voor, zegt Barmine, de macht in handen te krijgen in de Verenigde Staten. Daarom volgen zij hun minimum-programma uit d.w.z. zij willen het democratische kapitalistische Noord-Amerika verzwakken en wel zodanig dat het geen ernstig gevaar meer voor het Communistische Rusland is. „Hiertoe scheppen zij tweedracht in de staat, scherpen rassengeschillen en maatschappelijke vraagstukken toe, verspreiden haat, achterdocht, onverdraagzaamheid en politieke demoralisatie, misschien tot aan de grenzen van een burgeroorlog toe. Dan zal het hun tenslotte gelukken van de Verenigde Staten een land te maken als Frankrijk was onder het Volksfront in 1939 en 1940".

Op het ogenblik zitten in Rusland nog 10.000.000 mensen in concentratiekampen — een voetnoot erbij aan — Victor A. Kravchenko, schrijver van „I broke with Stalin's Russia", stelt hun aantal zelfs op 15.000.000. De communisten, geleid door hun ondergrondse organisatie,

maken gebruik van de sympathie die de Russische strijders allerwegen hebben, om een morele en psychologische ontwapening door te voeren tegenover hun totalitaire samenrotting. Barmine stelt deze fel tegenover de samenwerking van Stalin-Johnston. Barmine meent, dat het communistische totalitairisme onze democratie ernstiger bedreigt dan het nazisme.

De Russen vechten tegen het nazisme, omdat zij geen andere keuze hadden dan te vechten onder het aan het bewind zijnde regime. Zij meenden terecht, dat een inheemse tyrannie altijd nog beter is dan een buitenlandse, zegt Barmine. In het buitenland, in de Verenigde Staten, trachten deze communisten thans aanhang te winnen door te propageren dat zij tegen stakingen zijn en de Noordamerikanen zijn verbijsterd, omdat zij de totalitaire methoden niet begrijpen. Zij denken, dat wie Amerika communistisch wil maken ook het communisme moet prediken. „Maar totalitaire samenzweerders geven er niet om wat zij prediken. Alles wat zij wensen is hun handlangers in sleutelposities te krijgen. Ideeën, geloven, programma's, partijen, politieke verenigingen — men heeft het in ons eigen artikel van gisteren over Togliatti die Mis hoort gezien — zijn slechts behendigheden en gereedschappen om de macht te grijpen".

VOEDSELPAKETTEN.

Het Rode Kruis deelt mede dat drie zendingen voedsel-paketten in Nederland zijn aangekomen. De rest van de zendingen is niet verzonden. Het daarvoor gestorte bedrag kan van Maandag 16 October af op het kantoor te Pietermaai terug gehaald worden.

VERVANGING VAN DOKTERS.

Naar wij vernemen zal Dr. G. F. Lubliek, die dezer dagen uit Suriname hier arriveerde, Dr. P. Nassy op St. Maarten gaan vervangen. Dr. Nassy zal worden overgeplaatst naar Curaçao. Dr. E. van der Kuyp kan dan zijn werkzaamheden als Hoofd van de Hygiënische Dienst beginnen.

VERENIGINGSNIEUWS.

Wedstrijd Jong Holland — Jong Curaçao: Zaterdag om 16.30 uur zal in het Rifstadion een voetbalwedstrijd gespeeld worden tussen de verenigingen Jong Holland en Jong Curaçao. De opbrengst is ten bate van de beide verenigingen.

VRIJHEID IN DE LUCHT.

Vrijheid van luchtroutes is een noodzakelijkheid voor de toekomst van de wereldluchtvaart, verklaarde de Heer C. H. L. Bakker, directeur van de K.L.M. te Caracas, tijdens een persconferentie, die hij hield ter gelegenheid van de 25e verjaardag van deze luchtvaartmaatschappij. De receptie had plaats te Caracas en hier ontvouwde de Heer Bakker de toekomstplannen van de KLM.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN:

Vrijdag, 13 October 1944:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur Thomas, tel. 553.

Shipping & Supplies: tel. 458 en 551; na 23 uur Van Leeuwen, tel. 277.

Scheepvaart Afdeling: De Vries, tel. 296.

Dok Afdeling: De Klerk, tel. 839; De Boer II, tel. 234.

Geneeskundige Dienst: 14.10 (13 uur) tot 16.10 (7 uur) Dr. Th. van Erp, tel. 692. Bij geen gehoor tel. 289.

Buitenland.

ROOSEVELT OP COLUMBUS-DAG.

Roosevelt zeide Donderdag, dat het doel is van de Verenigde Staten om hechte grondslagen te leggen voor een vredesorganisatie zonder verder uitstel en zonder te wachten op het einde der vijandelijkheden. „Er is reeds grote voortgang gemaakt en deze moet zo snel mogelijk worden voortgezet" aldus Roosevelt in een radiorede welke in het Witte Huis gehouden werd voor de hoofden der diplomatieke afvaardigingen van de andere Amerikaanse Republieken.

„Er moet tijd zijn voor een grondige bespreking van de vredesorganisatie door alle vredelievende landen, klein en groot. Het Handvest der Verenigde Naties moet gelijk de Noordamerikaanse grondwet van toepassing zijn op de veranderende wereldtoestanden. Wij doen goed te herdenken, dat wij erfgenamen zijn van de traditie welke door Christofoor Columbus werd gelegd... Wij zullen dezelfde vastberadenheid en dezelfde toewijding moeten hebben terwijl wij onze koers zoeken door de grote eeuw van navorsingen en ontdekkingen welke voor ons ligt".

Roosevelt zeide, dat de fascisten en nazies de Amerikaanse Republieken poogden te misleiden en verdelen, niet alleen door propaganda doch ook door vijfde colonners die werkzaam waren op het Westelijk Halfrond. Wij bleven solidair met de regeringen van alle Amerikaanse Republieken — uitgezonderd één. En het volk van alle Republieken zal de gelegenheid hebben te delen in de totstandbrenging van de gemeenschappelijke overwinning". Roosevelt waarschuwde tenslotte tegen elke onverschilligheid in de na-oorlogse wereld (Washington, (AP) 12.10).

EEN NIEUWE SPAANSE BURGEROORLOG?

De radio van Toulouse verklaarde, dat de „Opperste Raad van de Spaanse Nationale Unie" bij een bijeenkomst te Toulouse een oproep gericht heeft tot de vaderlandslievende Spanjaarden om deel te nemen aan de strijd teneinde Spanje te bevrijden „van alle verraders die het aan vreemdelingen hebben verkocht".

Tevoren werden berichten uit Madrid ontvangen waarin gezegd werd, dat de Spaanse regering aan de Franse regering „alle mogelijke faciliteiten" aangeboden had om de Spaanse Republikeinse guerrillero's te onderdrukken, die gedurende de laatste tien dagen van Frankrijk uitvallen deden op Spaans gebied (New York, (AP) 12.10).

DE AANVAL OP FORMOSA.

Vliegtuigen van Noordamerikaanse vliegdekschepen, welke Formosa op Woensdag aanvielen hebben 221 Japanse vliegtuigen vernield en voorts 16 schepen tot zinken gebracht en 19 beschadigd Admiraal Chester W. Nimitz maakte dit bekend in een communiqué. 24 Uren tevoren had de radio van Tokio reeds melding gemaakt van een krachtige aanval op het eiland Formosa, op slechts 1400 kilometer ten Zuiden van Japan [zie ons kaartje van gisteren]. Zonder de haven te noemen waar de vliegtuigen van Vice Admiraal Marc Mitscher de aanval uitvoerden, gaf Admiraal Nimitz de volgende cijfers op:

Tot zinken gebracht 2 grote vrachtschepen, 2 middelgrote vrachtschepen en 12 kleine vrachtschepen.

Beschadigd: 2 grote vrachtschepen, 7 middelgrote vrachtschepen en 10 kleine vrachtschepen.

Wederom kon Admiraal William Halsey's machtige 3e vloot geen Japanse oorlogsschepen vinden om weerstand te bieden aan zijn stoutmoedige aanval in de vijandelijke wateren.

Van de Japanse vliegtuigen die vernield werden, werden 124 uit de lucht neergeschoten en 97 op de grond afgemaakt. De Noordamerikanen verliezen bedroegen 22 vliegtuigen. Er werd geen schade geleden door de schepen van de Noordamerikaanse vloot.

Het verlies van 221 vliegtuigen is een ernstige slag voor de Japanse defensies, doch uit de betrekkelijke geringheid van het aantal blijkt, dat de Japanse luchtmacht er niet zeer sterk is (Pearl Harbor, (AP) 13.10).

NIEUWE AANVAL OP FORMOSA.

Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier deelde mede, dat vijandelijke (Geallieerde) vliegtuigen sedert de dageraad boven Formosa vliegen en dat de luchtgevechten voortduurden na het middaguur. Een DNB-bericht uit Tokio noemde de strijd „de grootste slag van de oorlog in Azië" waarbij Japanse gevechtsvliegtuigen de Noordamerikaanse luchtvloten bestrijden. Ook werd gezegd dat B-29 Superforten uit China zich voor de eerste maal gevoegd hebben bij de vliegtuigen van vliegdekschepen in een aanval op het eiland (Londen, (AP) 13.10).

DE GEVECHTEN AAN HET RUSSISCH FRONT.

door

W. W. HERCHER.

Een felle tankslag woedde voor Memel toen het Rode leger een vinnige aanval deed om de campagne in Littauen te bekronen met de verovering van de eerste grote stad op Duits gebied. Meer dan 200 Sovjet-tanks rolden vooruit in de aanval volgens Transocean dat zeide, dat deze botsing van pantserstrijdkrachten een der hevigste van de gehele oorlog in het Oosten dreigt te worden.

Berlijn gaf Woensdag toe, dat de Russen de grote Baltische havenstad omsingelden, welke gelegen is op de Noordelijke strook lands welke Hitler aan Oost-Pruisen naastte in 1939. Woensdagavond meldde Moskou de verovering van Piktal op 8 kilometer ten Noord-Oosten ervan.

Twee andere tankgevechten woedden aan het Russisch front: een voor de Letlandse havenstad Riga op 220 kilometer ten Noord-Oosten van Memel en de andere in de buitenwijken van de strategische Hongaarse stad Debreczen, een spoorwegkruispunt in het Noordoostelijk deel des lands. In het Noorden begeeft het Rode leger zich gestadig in positie voor een grootscheepse aanval op Oost-Pruisen. In het Zuiden schijnen de Russen en hun nieuwe bondgenoten in de Balkan op het punt om Hongarije uit de oorlog te kogelen. Transocean bevestigde de Hongaarse berichten volgens welke een van Malinovsky's colonnes Kecskemet bereikt heeft en er gevochten wordt om deze stad op nauwelijks 80 kilometer van de Hongaarse hoofdstad Boedapest.

Debreczen is bijna in de greep van het Rode leger. Eenmaal gewonnen zal het een kostbare basis zijn voor de verrichtingen om de Duitse en Hongaarse troepen af te snijden die verdreven werden uit Cluj, de hoofdstad van Transylvanië. Debreczen zal waarschijnlijk ook het uitgangspunt zijn voor Malinovsky's opmars om aansluiting te maken met Petrovs 4e Oekraine-leger dat door de passen van de Karpaten uit Polen komt.

Nog een offensief wordt uitgevoerd langs de rivier de Narew ten Noord-Oosten van Warszawa. Dit is een der laatste bedreigingen voor Oost-Pruisen (Londen, (AP) 12.10).

ORADEA VEROVERD.

De verovering van de stad Oradea in het Westelijk deel van Transylvanië werd bekend gemaakt in een dagorder van Maarschalk Stalin (Londen, (AP) 12.10)

MAAKT HONGARIJE CONTACT MET DE GEALLIEERDEN?

De radio van Londen meldde in een bericht uit Stockholm, dat de Hongaren in contact zijn met de Geallieerden en om een wapenstilstand gevraagd hebben. Indien de resultaten bevredigend zijn, zal binnenkort een Hongaarse afvaardiging naar Moskou gaan (New York, (AP) 12.10).

STIMSON EN HET LOT VAN AKEN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry L. Stimson zeide op een persconferentie, dat andere Duitse steden kunnen verwachten hetzelfde lot als Aken te zullen ondergaan, indien het Duitse Hoofdcommando haar in de gevechtslinie inschakelt. „Geen enkele Duitse stad behoeft te verwachten immuun te blijven tegen vernieling zolang zij deel van 's vijands gevechtslinie uitmaakt. Gelijk Generaal Hodges van het Noordamerikaanse eerste leger heeft verklaard is er geen middenweg. Overgave of vernieling moet gekozen worden door de nazies. De Duitse burgers zullen noodzakelijkerwijs de last moeten dragen van elke beslissing die hun opgelegd wordt door huur militaire leiders, waardoor hun stad gemaakt wordt tot deel van de verdedigingslinie".

Stimson beschreef de aanval in de sector van Aken als ten doel hebbende „ruimte te maken binnen de Siegfried-linie nadat enkele harer meest formidabele versperringen zijn beproefd en overmeesterd".

Met betrekking tot het toenemend lucht-offensief tegen Duitsland zeide Stimson: „De Geallieerde luchtmacht geeft der vijandelijke nijverheid een proefje van wat nog komen zal op grotere schaal nu de Duitsers teruggedreven zijn naar hun eigen grens en de Duitse luchtmacht het voordeel van kustbases en waarschuwingssystemen verloren heeft (Washington, (AP) 13.10).

BOMBARDEMENT OP HAMBURG.

De Britse Mosquito's lieten de sirenes in het Reich weer loeien in de afgelopen nacht, toen zij aanvallen deden op de havenwerken te Hamburg en andere doelen in het Westen van Duitsland. Deze aanvallen volgden op die, welke gisteren overdag van Groot Britannië en Italië uit gedaan werden op het Reich (Londen, (AP) 13.10).

DE STRIJD IN TALIE.

Hevige gevechten laaiden op in de heuvels langs de weg welke van Florence naar Bologna loopt na de geweldige luchtaanval, welke gisteren gedaan werd op de Duitse posities en installaties ten Zuiden van Bologna, het belangrijke verkeerscentrum van de Po-vallei. [illegible]

Het Geallieerde Hoofdkwartier maakte bekend, dat de troepen van het vijfde leger meer dan 300 gevangenen namen in een nieuwe aanval aan het centrale Italiaanse front. Nu het weer wat warmer is, maken de Noordamerikaanse strijdkrachten daar gebruik van om vooruit te dringen in het spoor van de ontzaglijke luchtaanvallen van gisteren. De stad Livergnano op 16 kilometer bezuiden Bologna aan de verkeersweg no. 65 is gedeeltelijk geflankeerd. Aan het front van het achtste leger baanden de troepen zich een weg vooruit door de heuvels ten Zuiden van de hoofdweg Rimini-Bologna en bezetten zij het dorp Montiano. Men nadert thans Monte dell' Erta. Verder ten Westen in de bergachtige sector is Monte di Rullato bezet (Rome, (AP) 13.10).

ITALIE ZOEKT TOELATING TOT VERENIGDE NATIES.

Premier Ivance Bonomi herhaalde in een boodschap tot de Italiaans-Amerikanen ter gelegenheid van Columbus-dag het verzoek dat Italië worde aanvaard als een volle bondgenoot van de Verenigde Naties.

„Wij zijn vereend in de strijd, wij brengen gelijke offers, doch wij moeten minder blijven in status" aldus Bonomi.

Hij verklaarde voorts, dat de huidige status aan het land werd opgelegd, omdat het twintig jaar lang aan het fascisme onderworpen was. Men is de „ziekte" echter te boven gekomen en men heeft „genoeg geleden om zich thans als genezen te beschouwen" (Rome, (AP) 12.10).

IN JOEGOSLAVIE.

De troepen van Maarschalk Tito hebben Knjazevac veroverd op 40 kilometer ten Noord-Oosten van Nisj en Lescovac op 35 kilometer ten Zuid-Oosten ervan. Ilvno op 65 kilometer ten Oosten van de havenstad Split aan de Adriatische Zee werd ook veroverd. De aanvallen worden voortgezet op de vijandelijke verbindingswegen door Joegoslavië (Londen, (AP) 13.10).

DE STRIJD OM INDIE.

Radio-Tokio deelde Woensdag zonder meer mede, dat de Japanse scheepvaart uit de wateren van de Archipel verdreven is. De spreker verklaarde ook, dat na de Noordamerikaanse invasie van Guadalcanal Japanse duikboten moeten proberen om bevoorradingen aan te voeren naar geïsoleerde posten (Aneta).

ONDER TITO.

Tito maakte bekend aan een Russischen oorlogscorrespondent, dat de zoon en dochters van Draja Mihailovitsj thans onder hem dienen (Moskou, (AP) 11.10).

ELK UUR TWEE SCHEPEN.

Op één dag liet Canada de volgende schepen te water: een torpedojager, twee fregatten, een corvette, een mijnenveger, een patrouillevaartuig, een tankschip, twee grote vrachtschepen en drie andere schepen, die gebruikt worden voor allerlei doeleinden.

SCHIETEN GRANATEN MET SLINGERS.

Edward Ball seint uit het Hoofdkwartier van het Noordamerikaanse 3e leger:

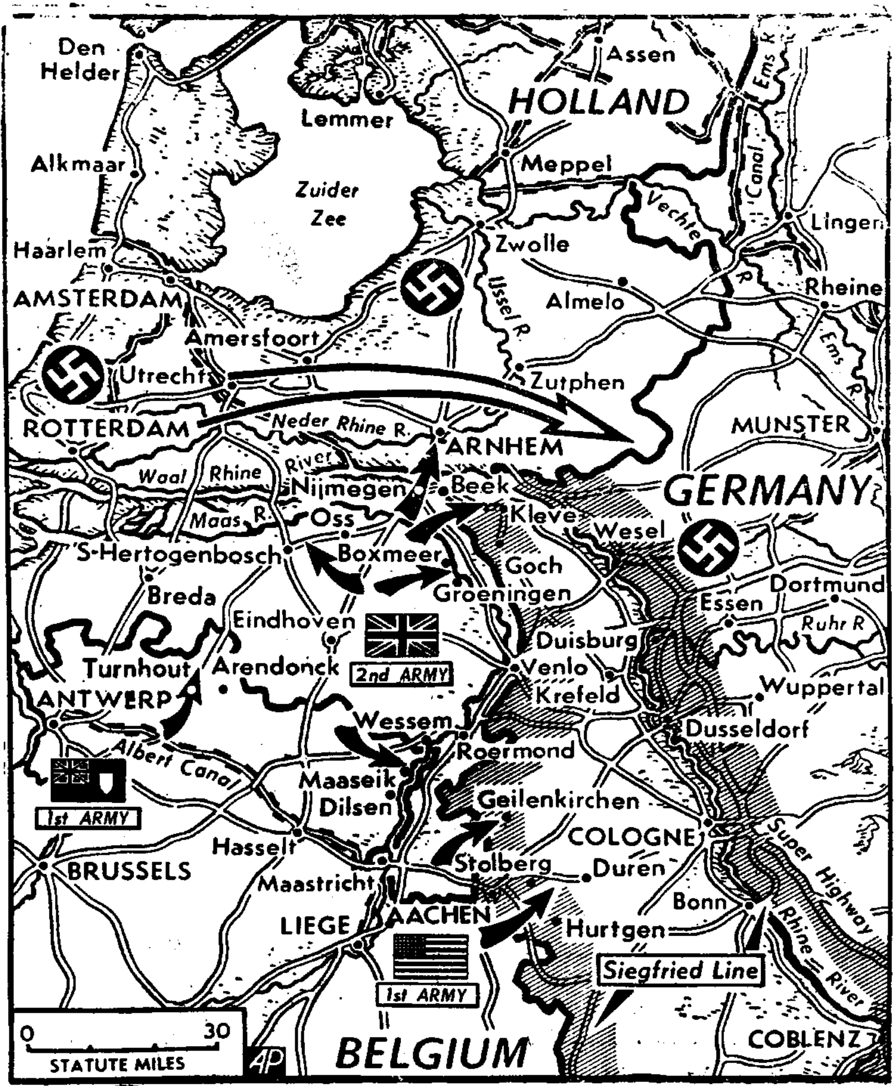
De Noordamerikanen gebruiken slingers, welke gemaakt zijn uit binnenbanden van auto's, om granaten af te schieten op de Duitsers, terwijl zij den vijand straat voor straat terugdrongen in handgevechten om Maizieres op 10 kilometer ten Noorden van Metz. Vlammenwerpers werden ook gebruikt tegen de Duitsers, die zich verzetten in de grote fabrieksgebouwen van deze industrie-stad. De Noordamerikanen rukten de stad Parroy binnen op 30 kilometer ten Oosten van Nancy. Het Bos van Parroy ten Zuiden van de stad met dezelfde naam is van den vijand gezuiverd (Hoofdkwartier van het 3e leger,

Laatste Nieuws

— Don Whitehead seint, dat de slag om Aken hedenmorgen om 9.30 uur begon toen de Noordamerikaanse troepen de spoorbaan aan de Zuidoostelijke rand van de stad overstaken en zich huis aan huis een weg begonnen te banen door de straten van de stad. Een andere afdeling toog ten aanval onder dekking van een bombardement door zoemende duikbommenwerpers en donderend kanonvuur. Overal woeden de branden en stijgt er rook op.

— De Duitse radio zeide, dat Aken practisch met de grond gelijk gemaakt is door „een stoomwals van vuur". Voorts zeide de radio, dat „het machtige technische apparaat" der Noordamerikaanse strijdkrachten tegen de stad geworpen is.

— Albert Lebrun, die nooit op formele wijze is afgetreden als President van Frankrijk, zal naar verwachting spoedig zijn terugtrekking bekenmaken.

De Duitsers hebben de havenwerken te Rotterdam vernield en er zijn tekenen, dat zij hun troepen ten Noorden van de grote waterwegen naar het Oosten verplaatsen. Een gehele tankdivisie zou naar het gebied van Aken zijn gedirigeerd in een poging er de Noordamerikaanse aanval te stuiten.

ONS KONINKRIJK

NEDERLAND WORDT VERWOEST.

De Londense berichtengaarder van de Columbia Broadcasting System stelt voor, dat de Duitsers onder het oog gebracht zou moeten worden, dat voor elke ha. Nederlandse grond, die zij verwoesten, een ha. Duitse grond bij Nederland gevoegd zal worden; niet als tijdelijke maatregel, maar voor goed.

Hij wijst er op, dat in verschillende ernstige Engelse kranten dergelijke voorstellen verschenen zijn. Onder de titel: „Verwoesting met voorbedachten rade", schrijft de „Daily Telegraph", dat de Nederlanders niet terugschrikken de hoogste prijs te betalen voor hun vrijheid en dat de wereld na de oorlog hiermede rekening zal moeten houden. De „London Sunday News" schrijft, dat de Duitsers zwaar gestraft moeten worden voor de misdaden, die zij tegenover Nederland hebben begaan. Onder de titel: „Moet Nederland sterven", schrijft dit blad, dat een oplage van 4 millioen heeft: „De gedachten van alle beschaafde volken gaan naar het moedige Nederlandse volk."

Nu eerst, na de woorden van Minister President Pieter Sj. Gerbrandy, geven wij er ons rekenschap van, dat de Duitsers volgens een vooropgezet plan te werk gaan en bezig zijn Nederland stelselmatig te verwoesten.

DE CHAOS IN ONS LAND.

De Regerings Voorlichtings Dienst deelt mede, dat de toestand in Nederland een chaos benadert. De voedselvoorraden van vele steden zijn bijna geheel uitgeput en de onder Duits toezicht staande regeringsbureaux zijn ontredderd of functioneren niet meer. De jongste rapporten van de Nederlandse ondergrondse beweging bevestigen het rapport van de Nederlandse regering, namelijk, dat de toestand snel een climax nadert.

Niet alleen zijn de levensmiddelenvoorraden bijna uitgeput, maar de Duitsers dragen nog verder bij aan deze beproeving door het geringe overschot te plunderen.

Amsterdam heeft nog maar genoeg brood tot de volgende week Woensdag, terwijl de voorraad aardappelen nog eerder uitgeput zal worden; dit doordat de Duitsers alle levensmiddelenvervoer hebben stil gelegd; in de meeste steden zullen de levensmiddelenvoorraden binnen drie of vier dagen op zijn.

In Oost-Gelderland hebben de Duitsers erge represaille-maatregelen getroffen tegen de mannelijke bevolking, die weigerde graafwerken te verrichten.

De enige ambtenaren, die nog op hun post zijn gebleven, zijn die van de distributie-kantoren en velen van hen nemen nu ook de leiding op zich van andere officiële instellingen; de nazies hebben hun departementen verplaatst en het Ministerie van Propaganda heeft een toevlucht gezocht in Groningen. Dit departement is natuurlijk niet in staat om van zijn schuilplaats uit contact te hebben met het burgerlijk bestuur; een dergelijke chaos heerst ook bij het financieel beheer, dat de gebouwen van de Nederlandse Bank heeft verlaten (Aneta).

11.000 DUITSERS OP WALCHEREN GEVANGEN.

De smalle strook grond, die Zuid-Beveland verbindt met het vasteland, is door één Canadees bataljon afgesneden en hierdoor zijn 15.000 Duitsers op Zuid-Beveland en Walcheren gevangen. De „New York Times" bericht uit Antwerpen, dat deze actie de dag verhaast van het in gebruik nemen der Antwerpse haven.

Het Canadese bataljon is een stuk over de landengte opgerukt. Men schat dat 11.000 Duitsers op Walcheren zitten en 4000 in Zuid-Beveland.

Een andere bedreiging van de haven van Antwerpen wordt gevormd door de Duitsers in Zeeuws-Vlaanderen, waar de Canadezen van het Leopold Kanaal af oprukken. Zij trachten bij de Duitse stellingen te komen, van waaruit de Geallieerde scheepvaart belemmerd wordt om naar Antwerpen te varen. Op diezelfde objectieven zijn ook de gevechten gericht van de troepen, die bij Hoofdplaat landden en die nu Zuidwaarts vorderen.

De Duitsers concentreren schepen bij Breskens, waarschijnlijk met de bedoeling om de troepen te ontruimen, die naar de kust gedrongen worden. De Duitse stellingen bij Breskens staan onder hevig artillerievuur. Terwijl de Canadezen hier sterke druk oefenen om de Duitsers te verdrijven, hebben andere Canadese eenheden, die opereren aan de andere kant van deze „tang" de spoorweg en de rijweg over de landengte tussen Zuid-Beveland en het vasteland stevig in handen. Ten Noorden van de spoorlijn hebben de Duitsers echter nog een strook grond van 400 kilometer breed, die als ontsnappingsweg kan dienen (Aneta).

DUITSERS DREIGEN HUIZEN AF TE BRANDEN.

De Duitsers hebben in de Nederlandse bladen een aankondiging geplaatst, waarbij zij bekend maken, dat overal waar de Nederlanders niet onmiddellijk nagels en glasscherven van de straten verwijderen, de omliggende huizen afgebrand zullen worden.

ZEESTRIJD BIJ HOEK VAN HOLLAND.

De Britse admiraliteit meldt in haar communiqué van Dinsdag, dat lichte Britse zeestrijdkrachten 2 Duitse trawlers en 2 patrouilleboten bij Hoek van Holland aanvielen. Een trawler vloog in de lucht terwijl de anderen een goed heenkomen zochten onder de kust. Bij Den Helder ontmoette een andere Britse patrouille 3 mijnenvegers, waarvan er twee door torpedos getroffen werden tengevolge waarvan een van hen zonk.

DE STRIJD IN NEDERLAND.

Aneta's militaire berichtengaarder uit Londen meldt dat de slag in Nederland in twee delen uiteenvalt, de ene is de worsteling om de Rijn over te steken en de andere de poging om de Schelde vrij te maken teneinde de haven van Antwerpen te kunnen gebruiken. De doorbraak in de Siegfriedlinie bij Aken brengt de Duitsers in een open flankpositie bij de Maas. Hoewel de Geallieerden Noordelijk nog geen offensief begonnen zijn tegen de Rijn, hebben de gebeurtenissen in het Zuiden grote betekenis voor de positie van de Duitsers aldaar want de situatie tussen Aken en Arnhem wordt steeds onnatuurlijker. Zonder Hitlers koppigheid, zouden beroepsstrategen ongetwijfeld reeds een veiliger opstelling voor hun troepen gekozen hebben dan die zij nu bezet houden, daar een doorbraak in de Betuwe onmiddellijk fatale gevolgen kan hebben.

De gevechten bij Tilburg en 's Hertogenbosch maken alle deel uit van deze belangrijke veldslag. De geallieerden trachten daar hun aanvalslinies te verbreden teneinde het verdedigings systeem van de Duitsers te doen ineenstorten zodat de Duitse posities onhoudbaar worden. Geheel apart hiervan staat de slag bij het Leopoldskanaal en de strijd om de nauwe toegangsweg naar Zuid-Beveland bij Woensdrecht. De Geallieerden trachten hier de weg naar Antwerpen vrij te maken. Hoe moeilijk het is de Schelde vrij te maken, blijkt wel uit het feit dat hoewel de zeedijken op Walcheren vernield zijn, de vijand daar toch nog staande weet te houden en het eiland niet te bereiken is. Zelfs als wij de gehele Zuidelijke oever onder toezicht hadden, zouden wij op het eiland Walcheren en Zuid-Beveland nog een harde noot te kraken hebben. Dit alles bewijst wel dat de vrijmaking van de zeeweg naar Antwerpen niet alleen een aanzienlijke troepenmacht vergt, maar bovendien veel geduld. Als de geallieerden bereid zijn zo'n grote macht tegen Antwerpen in te zetten, wordt het wel duidelijk dat het nog wel enige tijd zal duren eer de oorlog in Europa beëindigd is (Aneta).

LUCHTDAGBLAD VOOR NEDERLAND.

Het Geallieerde Hoofdkwartier meldde heden, dat het blad „De Vliegende Hollander", dat door middel van vliegtuigen over bezet Nederland wordt uitgeworpen, thans een dagblad geworden is. Vele maanden lang werd dit blad iedere week gedrukt en door Geallieerde bommenwerpers boven Nederland uitgeworpen.

Voor het eerst werd melding van dit blad gemaakt op 7 Mei jl., toen gezegd werd, dat „Noordamerikaanse vliegende krantenjongens" het over de Noordzee hadden gebracht. Nu werd aangekondigd, dat door gebrek aan electriciteit waarschijnlijk vele Nederlanders niet naar de radio-uitzendingen zouden kunnen luisteren, reden waarom de „Vliegende Hollander" thans dagelijks zou verschijnen.

Het Hoofdkwartier drukt de hoop uit, dat de gevonden exemplaren verspreid zullen worden, teneinde zoveel mogelijk mensen in de gelegenheid te stellen de exemplaren te lezen. Het wordt uitgegeven in nauwe samenwerking met Radio-Oranje (Aneta).

PRINSES JULIANA TE FLEETWOOD.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana heeft een geestdriftig onthaal genoten, toen Zij Zaterdag een bezoek bracht aan de Nederlandse kolonie te Fleetwood. De burgemeester ontving de Prinses in het Holland House Hotel. Later bracht de Prinses een bezoek aan de scheepswerven en aan de Nederlandse club.

3 KRANTEN IN MAASTRICHT.

Er verschijnen te Maastricht drie vrije Nederlandse bladen. Een er van „Veritas" neemt de plaats in van de vroegere „Limburger Koerier", die verboden is. „Veritas" geeft oorlogsnieuws, politieke artikelen en plaatselijke berichten. Ook de advertentiepagina ontbreekt niet.

„Veritas" is slechts bedoeld voor een overgangsperiode; een nieuw blad voor de Limburgse Katholieken zal later opgericht worden. Het zal niet op commerciële basis worden ingericht, maar zal tot stand komen met de steun van de gehele Katholieke gemeenschap. De beide andere bladen zijn het „Advertentieblad voor Limburg" en een Limburgse editie van „Het Parool".

TERUG NAAR NEDERLAND

Er worden regelingen voorbereid tot repatriëring van Nederlanders, die door de oorlog tijdelijk in het buitenland vertoeven, maar met de eerste gelegenheid wensen terug te keren naar Nederland. De Nederlandse ambassade te Washington deelde Zaterdag mede, dat de Nederlandse consulaire ambtenaren opdracht hebben gekregen om de betrokken personen te vragen lijsten in te vullen om de repatriëring te kunnen bespoedigen.

Aan de hand van de gegevens zullen biezondere kaarten worden verstrekt, die internationaal erkend worden.

Regeringsambtenaren, tijdelijke regeringsambtenaren, militairen, reserve personeel van de koopvaardij en hun gezinnen zullen op kosten van de Nederlandse regering worden gerepatrieerd en het recht hebben 176 pond bagage per persoon mede te nemen.

Er worden geen prioriteiten verstrekt voor repatriëring. Er wordt op gewezen, dat de Nederlandse schepen nu oorlogswerk te verrichten hebben en zeker de eerste tijd niet vrijgegeven zullen worden voor het vervoer van passagiers (Aneta).

BENOEMINGEN EN ONTSLAGEN.

(Dit betreft allen nog benoemingen uit de bezettingstijd; zoals men ziet worden op het nippertje nog ras-echte N.S.B.-ers benoemd — Red.)

Benoemd tot Burgemeester van de gemeente Berghem (N.B.) Th. Wagemans; van Dalfsen (O.) F. H. Umbgrove; van Breda (N.B.) G. C. Blom; van Naarden (N.H.) Th. H. Buitenhuis; van Baarn (U.) G. J. K. Baron van Lynden van Horstwaard; van Langendijk D. Stoutjesdijk; van Oostzaan (N.H.) W. A. Sikkema; van Hulst (Z.) H. Hettema; van Koewacht (Z.) E. F. Rsebaert; van Holten (O.) P. J. Ysewes; van 's-Gravenzande (Z.H.) H. A. J. Ypenburg; van Hoogeveen (D.) J. M. Veldhuis.

Ontslagen als Burgemeester van de gemeente Berg en Terblijt (eervol ontslag op verzoek) J. J. B. H. Goossens; van Vaals (eervol ontslag op verzoek) F. J. W. Souren; van Diever (D.) J. C. Meyboom; van Coevorden (D.) A. Gautier; van Medemblik (N.H.) P. Chr. J. Peters; van Rilland Bath (Z.) P. J. Domonicus; van Benthuizen en Moerkapelle (Z.H.) J. Tollenaar; van Zaandijk (N.H.) A. H. v. Gelderen; van Wormerveer (N.H.) A. Slager; van Urk (N.H.) G. Keyzer; van Ursum (N.H.) D. F. C. F. v.d. Heuvel; van Utingeradeel (F.) Jhr. Mr. P. M. van Baerdt van Sminia; van Bergharen en Horssen (Ge.) J. J. C. M. Zuske; van Raamsdonk (N.B.) Mr. Th. A.M. Heere; van Zweelo (D.) Mr. A. Kleijn; van Amerongen en Leersum (U.) Jhr. H. v.d. Bosch; van Avereest (O.) Mr. J. M. Ravesloot; van Kessel (L.) H. M. Goossens; van Wemeldinge A. C. Willemse; van Ophemert (Ge.) Mr. F. J. de Bruin Tengbergen; van Vollenhove (O.) Mr. F.R. Commelin; van Purmerend (N.H.) P. Kikkert; van Obdam (N.H.) J. de Boer; van Doniawerstel (F.) J. H. W. Verkoute; van St. Laurens (Z.) Mr. J. W. van 't Hoff; van Vugt (N.B.) H. J. M. Loeff; van Alphen aan de Rijn (Z.H.) P. A. Colijn; van Monster (Z.H.) Eervol ontslag op verzoek G. W. Kampschoer; van Schagen (N.H.) eervol ontslag op verzoek T. H. Buitenhuis.

Benoemingen bij de Rechterlijke Macht: Benoemd tot Advocaat Generaal bij de Hoge Raad te Nijmegen: Mr. N. S. Hoekstra.

NEDERLANDSE REGERING WENST K.L.M. GELUK.

De Minister van Waterstaat Ir. J. W. Albarda heeft in naam van de regering een brief gezonden aan de directie van de K.L.M. ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan, waarin hij dankt voor de vele en belangrijke diensten, die de K.L.M. gedurende de tijd in het belang van Nederland verrichtte en voor de grote diensten die de maatschappij gedurende de oorlog aan de zaak der geallieerden bewees. De Minister telegrafeerde aan het K.L.M.-personeel en drukte de bewonderring uit van de regering voor de prachtige praestaties (Aneta).

SEYSS INQUART NAAR DENEMARKEN.

Rapporten melden, dat Dr. Arthur Seyss Inquart Nederland verlaten heeft om een nieuwe post in Denemarken op zich te nemen. Het Stockholmse blad „Aftonbladet" bericht dat Seyss Inquart als Duits gezant naar Denemarken gaat om daar Dr. Werner Best te vervangen. Zijn tegenwoordigheid in Nederland is overbodig, nu de Geallieerden steeds verder dit land binnendringen. In welingelichte Nederlandse kringen verklaart men, dat Seyss Inquart onlangs vertrok naar Berlijn, waarna hij weerkeerde in Nederland om zijn opvolger [illegible]den (Aneta).

Vergeten Jubileum

In het blad „Oranje", dat in Melbourne ten gerieve van de Nederlandse en Nederlands-Indische gemeenschap verschijnt, troffen wij een aardig stukje aan over een jubileum, dat op Curaçao helaas vergeten werd, maar belangrijk genoeg is alsnog te worden gememoreerd. Het artikel zegt o.a.: Toen René, graaf van Nassau en door zijn huwelijk Prins van Oranje, op 25-jarige leeftijd zijn testament maakte, zal hij niet hebben vermoed, dat hij daarmede de geschiedenis der Nederlanden en van de gehele wereld in nieuwe banen leidde.

Hij zelf achtte het ogenblik om aan laatste wilsbeschikkingen aan dood en hiernamaals te denken, nog lang niet gekomen; het maken van zijn testament geschiedde uitsluitend op herhaald aandringen van zijn keizer. Karel de Vijfde wilde voorkomen, dat René zou worden opgevolgd door zijn oom, die Lutheraan was.

Waarschijnlijk zonder zich daar al te veel om te bekommeren, zette René zijn handtekening onder de verklaring, waarin hij vastlegde, dat bij een onverwacht levenseinde, zijn bezittingen zouden overgaan op zijn jongeren neef, Willem van Nassau.

Het einde kwam onverwachts, het kwam korte tijd later op het slagveld bij St. Dizier, op 14 Juli 1544.

De elfjarige Willem zal evenmin hebben vermoed, welk een toekomst hij tegemoet ging, toen hem werd medegedeeld, dat hij Prins van Oranje was geworden en in het bezit was gekomen van een groot deel der tegenwoordige Nederlanden, alsmede nog vele andere bezittingen, waaronder zelfs enkele Italiaanse vorstendommetjes.

Het degelijke huiselijke leven op het slot Dillenburg en de dagelijkse omgang met het eenvoudige volk maakten plaats voor de wufte schittering van het Keizerlijke Hof te Brussel en voor gegangen met feestgenoten van hoge geboorte.

Weinige jaren na zijn komst aan het Hof van Karel den Vijfde, was Oranje alom bekend geworden als een der allervrolijksten, een der meest gullen en gastvrijen van hen allen. Zijn beurs en zijn woning stonden voor een ieder open, zijn koks waren door geheel Europa beroemd en zijn stoet van bedienden kwam de omvang van een klein leger nabij.

De geschiedenis, zoals de schoolboekjes die aan ons volk hebben willen leren, poogt soms den Prins van Oranje uit te beelden als een van jongs af aan ingetogen, ernstig mens, in zijn prille jeugd reeds van zorgen vervuld over het droeve lot van de door den Spanjaard onderdrukte Nederlanders.

Het onderwijs in de Vaderlandse Geschiedenis doet daarmede, zij het onbedoeld, af aan de grootheid van den Prins.

Wat de figuur van Oranje onder andere zo groot maakt, is juist het feit, dat hij niet schroomde zich af te wenden van een leven vol vrolijke glans, waarvan hij volop genoot, toen zijn plichtsgevoel hem daartoe riep. Er zijn meer eigenschappen in Willem van Oranje aan te wijzen, waarvoor de wereld en niet alleen ons volk hem steeds zal mogen eren. Wellicht heden ten dage meer dan ooit te voren.

Zo is daar de moed, waarmede hij steeds weer blijk geeft van zijn vertrouwen in het volk, dat aan zijn zorgen is toevertrouwd. Wanneer hij op 15 Mei 1567 de opstandige Antwerpenaars geheel alleen tegemoet treedt, beantwoordt hij de dreigementen, die hem toeklinken, met de uitroep: „Als ge dan meent, dat ik een verrader ben, zo doodt mij!"

Doch ook is daar de moed, waarmede hij durft uiting te geven aan zijn trouw aan den Vorst, die boven hem gesteld is. Als hij enige dagen later de proclamatie der Landvoogdes van Philips den Tweeden temidden van de saamgepakte en nog opgewonden menigte voorleest, besluit hij deze met een luid: „Leve de Koning!"

Zowel het „den Vaderlandt ghetrouwe, blijf ick tot in den Doet" als het „den Coninck van Hispaengien, heb ick altijdt gheeert" van St. Aldegonde zijn hem hem nit ter wille van rijm en dichtmaat in de mond gelegd.

Ook in de ure van groot lijfsgevaar durft hij van beiden te getuigen. Tegenover zijn onderzaten ontkent hij zijn trouw aan den Koning niet, jegens den Vorst spreekt hij openlijk van zijn verbondenheid met het volk, waarvan hij de steun en de stem is geworden. Als hij dan eindelijk beseft, dat de kloof tussen Vorst en Volk onoverbrugbaar is geworden, werpt hij bij het opzeggen van zijn gehoorzaamheid aan den koning geen masker af, noch wordt daarmede een dubbelhartig spel vol ondergronds gewroet onthuld. Het besluit om zich van den Vorst af te scheiden, moet hem zeer zwaar zijn gevallen; niet echter de keuze tussen het autoritaire Staatsgezag en de vrijheden en rechten van het volk.

Van de aanvang af is door hem deze keuze gedaan.

Dertien jaar nadien, in 1580, schrijft hij zijn verweerschrift tegen hen, die in hem een trouwvergeten rebel willen zien, en zegt daarin de waarachtigheid van zijn keuze en de noodzaak tot zijn besluit uiteen.

In deze prachtige Apologie bewijst hij het recht van den onderhorige om tegen den onrechtplegenden vorst op te staan.

De laatste regels vormen een diep-bewogen geloofte, dat hij pal zal blijven staan ter bescherming van het geluk en het welzijn van het volk, hetwelk hem tot leidsman heeft gekozen en waarvan hij zich den dienaar acht.

Die laatste regels besluit hij met de woorden uit de wapenspreuk der Nassau's „Ik zal handhaven". Dat hij daarbij die spreuk niet in de volledige vorm: „Je maintiendray Nassau" neerschreef, geeft aan zijn gelofte een diepe en grootse betekenis.

Zijn eed van trouw beperkte zich niet meer tot het eigen Huis, het eigen Geslacht, hij omvatte het gehele volk, met hetwelk hij zich in strijd en leed vereenzelvigd had.

Waarmede hij door een onachtzame, haastige handtekening op een testament tezamen was gebracht.

Op 10 Juni 1584, en dus 360 jaar geleden, maakte het pistoolschot van Balthasar Gérard een einde aan het leven van dien eersten Oranje, die zich reeds tijdens dat leven de naam „Vader des Vaderlands" had verworven.

Op 14 Juli was het echter tevens 400 jaar geleden, dat het Nederlandse volk in dezen Prins van Oranje een leidsman verkreeg, die het de weg tot staatkundige zelfstandigheid en eenheid wees.

„De verstandigste, bedachtzaamste en tevens dapperste man, die ooit een volk leidde," zo schrijft de Engelsman Trevelyan over Oranje. Zijn woorden van hulde worden aangevuld door die van zijn landgenoot Wedgwood: „Hij behoort tot die zeer kleine groep van staatslieden, wier verdiensten jegens de mensheid groter zijn dan uitsluitend voor hun tijd en hun eigen volk. Alle verschil in taal, in politieke overtuiging ten spijt en ondanks de opvattingen en gewoonten, welke de daden van vroegere generaties soms onbegrijpelijk maken voor later komende geslachten, treden toch de eeuwen heen enkele mannen naar voren, wier karaktergaven van zulk een grootheid zijn, dat hun leven een waardevol geschenk voor de gehele mensheid vormt."

Tot deze kleine groep behoort Willem van Nassau, Prins van Oranje.

Bij het gedenken van de komst van Oranje in de Nederlanden en van zijn dood, is het goed hem ook als internationale grootheid te zien.

Onze eerbied en dankbaarheid jegens den Vader des Vaderlands worden er te groter door.

WERELD NIEUWS

DE ITALIAANSE GEESTELIJKHEID EN HET NAZIE-FASCISME.

In het begin van Juli drukte het Zweedse blad „Aftontidningen" een bijdrage af van een berichtgaarder te Bern, die een belangwekkende samenvatting gaf van de houding der fascisten in het nog onbevrijde deel van Italië tegenover Kerk en geestelijkheid.

Mussolini's belachelijke fascistische republiek is natuurlijk anders dan een door Duitsland bezet gebied, en Mussolini en diens trawanten spelen er geen andere rol dan de door Duitsland onderhouden Quislings in andere bezette landen. De fascisten zijn nog slechts de uitvoerders van de orders der Duitsers, en het fascisme, dat op zichzelf reeds zo een eindeloos lang zondenregister heeft, onderscheidt zich in geen enkel opzicht meer van het nazisme.

Volgens bovenbedoelden correspondent is de positie van het facisme in Noord Italië in toenemende mate onhoudbaar geworden. In een ter elfder ure aangewende poging het „wonderdoende middel" te vinden waarmede de verbolgenheid en de algemene ontevredenheid van het volk afgeleid kan worden, concentreren zij hun aanval op de Kerk. Leden van de Fascistische partij hebben te Milaan strooibiljetten verspreid, waarin de bevolking aangezet wordt „op te staan tegen de Kerk", die als de oorzaak van haar ongeluk voorgesteld wordt. Op aanplakbiljetten te Milaan en elders wordt de Aartsbisschop, Cardinaal Schuster, met uiterste heftigheid aangevallen.

Dit wordt bevestigd door berichten uit Chiasso aan „Dovers", waarin gezegd wordt dat de campagne tegen de geestelijkheid en haar hoofd de laatste tijd ongekende afmetingen heeft aangenomen.

PUERTO RICO — SANTO DOMINGO 2—0.

In de tweede internationale honkbalwedstrijd te Caracas wist Puerto Rico van Santo Domingo te winnen met 2—0 (Caracas, (AP) 13.10).

PANAMA — VENEZUELA 3 — 2.

In de openingswedstrijd van het honkbal-tournooi te Caracas versloeg Panama Venezuela met 3 — 2.

Kerkberichten

Week van 15 Oct. t|m 21 October Zo. 18e Zondag na het Octaaf van Drievuldigheidszondag.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

ST. ANNA-KERK. CATHEDRALE

Otrabanda

Pastoor: M.v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Hoogmis.
meisjes.
19.— Lof.

Weekdagen:

H. Missen om 5.30, 6 en 6.30 uur.
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
19.— Lof.
Iedere avond om 19 uur Octobermaandoefeningen.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai.

Pastoor C.D.v.d. Looy O.P., spreekuren: 8 uur en 19.45 uur. tel. 2170.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Biechten: Na de H. Mis, Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere dag om 19 uur Lof.
Do.: 6.30 H. Mis en Congregatie voor de meisjes.
19.— Aanbidding voor de vrouwen.
Biechten: na Lof, Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL,

Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5.— H. Mis.
7.— Kindermis.
8.30 Hoogmis.
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Octobermaandoefeningen.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Iedere dag om 19 uur Lof.
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Julio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367

spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:

5.— H. Mis.
8.— Hoogmis.
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 tot 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.

5.— H. Mis.
Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor dewreoke.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 341 spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30. Zaterdags al leen van 8 — 9 uur.
Biechten: Alle weekdagen 's morgens vóór en na de H. Mis. 's Middags om 15.30 uur. 's Zaterdags en Donderdags voor eerste Vrijdagen van 15.30 uur af.

Zondag:

5.— H. Mis.
6.30 H. Mis.
7.45 H. Mis voor de schoolkinderen.
8.45 Hoogmis.
19.— Lof met Rozenhoedje.

Weekdagen.

6.30 H. Mis.
Do: 19.— Sacramentslof.